

Kansrijk opgroeien

Factsheet

Pilot Gezinscoaches

Doorbreken van intergenerationele problematiek

Eind 2019 startte de pilot 'Doorbreken van Intergenerationele Armoede Problematiek'. Twee gezinscoaches zijn momenteel in vijf gezinnen actief. De gezinscoaches helpen de gezinnen om armoedeproblematiek te doorbreken. Dit doen zij door de gezinnen intensief en langdurig te begeleiden.

Bij de gezinnen is er een aantal overeenkomende patronen te herkennen. Voorbeelden hiervan zijn: scholing of werk onder kunnen, ongezonde leefpatronen, veel scheidingen, laag zelfbeeld en geen geloof in eigen kunnen. Samen met de gezinnen is gekeken naar vorige generaties om inzicht te krijgen in het ontstaan van deze patronen. In veel gevallen spelen de problematieken al meerdere generaties. Doordat de patronen zo ingesleten zijn bij de gezinnen, is het moeilijk om ze te doorbreken. Om te voorkomen dat gezinnen na een tegenslag weer terugvallen in hun oude patronen is een langdurige aanpak nodig.

Gezinsaanpak

De gezinscoaches werken in het gezin. Het gezinssysteem staat hierdoor ook centraal. Hoe er met elkaar wordt omgegaan en welke normen en waarden worden meegegeven heeft invloed op de nieuwe generatie en hoe hun toekomst eruit ziet. Door in te zetten op het gezinssysteem worden de kansen niet alleen voor de ouders maar ook voor de kinderen vergroot. Zij krijgen hierdoor nieuwe perspectieven en meer inzicht in wat ze zelf al kunnen.

Ervaringen van gezinnen en gezinscoaches

Door middel van storytelling wordt gekeken wat wel en niet werkt binnen de pilot. Met deze methode wordt er niet gekeken naar momentopnames en cijfers maar naar de ervaringen en veranderingen in de gezinnen. Ook het perspectief en ervaringen van de gezinscoaches worden hierin meegenomen. De werkende mechanismes zijn te zien in de verhalen van de gezinnen. Opbrengsten uit de verhalen van de deelnemende gezinnen en gezinscoaches zijn:

- Eén vast gezicht binnen de gezinnen is belangrijk. Hierdoor wordt een vertrouwensband opgebouwd en is er meer zicht op wat er zich binnen de gezinnen afspeelt. Daarnaast is het van belang dat er een klik is tussen het gezin en de gezinscoach.
- Om verandering binnen een gezin te bereiken moet het gezin zich bewust zijn van het probleem en hun eigen aandeel hierin herkennen. Een goede screening vooraf is dus belangrijk.
- Er moet door de gezinscoach voldoende tijd worden geïnvesteerd. Hierdoor worden niet alleen de bestaande problemen aangepakt, maar kan er preventief ingezet worden op verschillende leefdomeinen. Hierdoor kan een volgend probleem voorkomen worden

Samenwerkingen

De pilot 'Doorbreken van Intergenerationele Armoede Problematiek' wordt in drie gemeentes uitgevoerd: Emmen, Coevorden en Hardenberg. Medegefinancierd door de Regiodeal Zuid- en Oost Drenthe en Hardenberg. Door structureel ervaringen met elkaar uit te wisselen wordt de aanpak binnen de pilot steeds verder aangescherpt: je leert van elkaar wat werkt of niet, en hier kun je je eigen aanpak op aanpassen.

Daarnaast is voor de gezinscoach samenwerking erg belangrijk. Om het gezin optimaal te kunnen ondersteunen zijn gemeente, onderwijs, woningbouw en andere samenwerkingspartners nodig. Sinds de start van de pilot zijn de ervaringen over de samenwerking over het algemeen positief.

Resultaten

- Sinds de start van de pilot zijn zes gezinnen begeleid door in totaal drie gezinscoaches. In één gezin gaat het heel goed, één gezin is vroegtijdig gestopt. In de overige vier gezinnen worden successen afgewisseld met terugvallen.
- Het gezinsbudget is belangrijk bij de ondersteuning van de gezinnen en wordt bijvoorbeeld ingezet om scholing en reiskosten te bekostigen.
- In alle gezinnen is ingezet op scholing van ouders en/of kinderen.
- In alle gezinnen is ingezet op lange termijn oplossingen, zoals het behalen van een rijbewijs, taallessen of het inrichten van een studeerplek.

Succeselementen

De volgende elementen zorgen ervoor dat de geboden hulp effectief is voor de gezinnen:

- Professionals hebben meer tijd beschikbaar voor de gezinnen. Ze hebben de tijd om met de gezinnen de patronen achter de problematiek te leren kennen. Zo kunnen ze eerder inspelen op de problematiek, op meerdere leefdomeneinen inzetten en inzetten en meedenken op lange termijnoplossingen die bij het gezin passen.
- De gezinnen krijgen te maken met één gezicht die ze op meerdere vlakken ondersteund. Hierdoor is er meer vertrouwen, wordt de gezinscoach makkelijk benaderd en hoeven de gezinnen niet aan meerdere instanties hun verhaal te doen.
- Het gezinsbudget helpt om als gezinscoach te doen wat nodig is voor het gezin. Zo wordt er in bepaalde situaties snel gezorgd voor een oplossing.

Toekomst

Het doorbreken van patronen vraagt om langdurige betrokkenheid van een professional, evenals een grote investering van tijd. Een succesverhaal is door de pieken en dalen daarom lastig op korte termijn te realiseren. Het is van belang om naast het gezin te staan, ook in de mindere periodes. De gezinnen geven zelf aan de begeleiding van de gezinscoaches te willen behouden. Ze vinden de kans op terugval nog te groot. Op dit moment wordt er gekeken hoe de werkwijze geborgd kan worden, voor deze gezinnen en mogelijk met een uitbreiding van het aantal te ondersteunen gezinnen.

Augustus 2022

